

КАРАР
Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Бирючевка авыл жирлеге Советы

Бирючевка авылы

№ 20

«03» декабрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Бирючевка авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмә хакында

2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында», 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законнар, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Бирючевка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Бирючевка авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Күшымта нигезендә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Бирючевка авыл жирлеге территориисендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә дип билгеләргә.
3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырырга: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүматикоммуникацион чөлтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakaev.tatar.ru>.
4. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Крашенинников В.В

Азнакай муниципаль районы Бирючевка
авыл жирлеге Советы қаарына 1 ичे
кушымта
«03» декабрь 2021 № 20

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Бирючевка авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге нигезләмә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Бирючевка авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - муниципаль контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Бирючевка авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәү, шулай ук контроль чаралар нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган каарларның үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектларын исәпкә алу Бирючевка авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет) тарафыннан элеге нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль контроль объектлары турында мәгълүматларны жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алганда, башкарма комитет норматив хокукый актлар нигезендә ана тапшырыла торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны куллана.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Азнакай муниципаль районы Бирючевка авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – **муниципаль контроль органы**).

1.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфаи затларына вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру керә торган вазыйфаи затларына, шул исәптән профилактик һәм контроль чаралар үткәру:

- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Бирючевка авыл жирлеге башлыгы (**алга таба-вәкаләтле органның вазыйфаи заты**).

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазыйфаи заты «Дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясында (алга таба - 284-ФЗ номерлы Закон) билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

2. Муниципаль контроль объектлары

2.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып тора:

а) Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Бирючевка авыл жирлегенен мәжбүри таләпләрен үтәүгә бәйле рәвештә юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнен һәм гражданнарның эшчәнлекләре, гамәлләре (гамәл қылмаулары);

б) территорияне төзекләндерү элементлары-декоратив, техник, планировка, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәү элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларының, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат шитлары һәм төзекләндерүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр.

2.2. Муниципаль контроль органы 248-ФЗ номерлы Закон нигезендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэммин итә.

2.3. Контроль объектлары түрүндө белешмәләрне исәпкә алу максатларында жыйганда, эшкәрткәндә, анализлаганда һәм исәпкә алганда, муниципаль контроль органы норматив хокукий актлар нигезендә ана тапшырыла торған мәгълүматны ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торған мәгълүматны, шулай ук һәркем файдалана алырлық мәгълүматны файдалана.

3. Контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланыла.

Әлеге Нигезләмәнен 2.1 пунктындагы «а» пунктчасында күрсәтелгән контроль объектлары түбәндәге хәвеф-хәтәр (зыян) категориясенә (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә) карыйлар:

- а) югары куркынычлык;
- б) урта куркынычлык;
- в) түбән куркынычлык.

3.2. Тикшеренү объектлары хәвеф-хәтәр категориясенә түбәндәге критерийлардан чыгып карый:

- а) контроль объектлары югары куркынычка керә, аларга карата таләпләр билгеләнгән: тышкы яктырту;
- балалар мәйданчыклары;
- спорт мәйданчыкларына;
- төзелеш мәйданчыкларына;
- бина, корылмалар, корылмаларның түбәләрен карап тоту;
- инвалилар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре территориясе буенчаtotкарыксыз хәрәкәт итүне тәэмин итү.

Югары куркынычка бәйле контроль объектларына карата мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торған югары дәрәҗәдәге кыйммәтләргә зыянны (зыянны) фактта китерергә мөмкин.

- б) уртacha куркынычка карата таләпләр билгеләнгән контроль объектлары керә:
жирлекнән карап тоту һәм тышкы кыяфәте;
- территорияне жыештыру;
- каты коммуналь калдыклар жыелу урыннарына һәм корылмаларына;
- киртәләр;
- яшел үсентеләрне саклау һәм карап тоту;
- жир эшләре житештерү;
- йорт хайваннарын һәм йорт хайваннарын тоту.

Контроль объектларына карата мәжбүри таләпләрне бозу уртacha авырлыктагы зыянны (зыянны) законда саклана торған уртacha авырлыктагы кыйммәтләргә фактта китерергә мөмкин.

- в) карата таләпләр куелган контроль объектлары түбән куркынычлыкка керә:
фасадларны карап тоту;
- газеталар, афишалар, плакатлар, төрле игъланнар һәм башка мәгълүмат урнаштыру,
эчтәлеге һәм эксплуатациясе;
- бәйрәм бизәлеше элементлары;
- адреслация билгеләре;
- мәгълүмати конструкцияләргә;
- кече архитектура формалары;

биналар, корылмалар, жир кишәрлекләре милекчеләренең һәм (яки) законлы хужаларының (милекчеләреннән һәм (яки) мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән жир кишәрлекләре милекчеләреннән тыш) якын-тирә территорияне карап тотуда катнашуы.

Түбән куркынычка бәйле контроль объектларына карата мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан сакланыла торган зур булмаган авырлыктагы кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин.

3.3. Контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген рискның төрле категорияләренә кертергә мөмкинлек бирә торган критерийлар булганда, контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген югары риск категориясенә кертергә мөмкинлек бирә торган критерийлар кулланылырга тиеш.

3.4. Контроль объектының куркынычның бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында яисә риск критерийларын үзгәрту турында белешмәләр кергән очракта, 5 эш көне эчендә муниципаль контроль органы әлеге контроль объектының риск категориясен үзгәрту турында карап кабул итәргә тиеш.

3.5. Контрольлек итүче затлар риск категориясен үзгәрту турында муниципаль контроль органына гариза бирергә хокуклы.

4. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чараплар гамәлгә ашырыла:

- а) мәгълүмат бирү;
- б) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- в) кисәтү игълан итү;
- г) консультация бирү;
- д) профилактик визит.

4.2. Профилактик чараплар 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контроль органы профилактик чарапларны исәпкә алуны тәэмин итә.

4.3. Муниципаль контроль органы мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Азнакай муниципаль районның рәсми сайтында түбәндәге веб-адрес буенча: <http://aznakayevo.tatarstan.ru> «Муниципаль контроль» бүлегендә, массакүләм мәгълүмат чарапарында һәм башка рәвешләрдә тиешле белешмәләрне урнаштыру юлы белән контрольдә тотыла торган затларга һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирә.

4.4. Муниципаль контроль органы ел саен, 248 - ФЗ номерлы законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы доклад әзерләүне гамәлгә ашыра.

Докладны әзерләүне оештыру төзекләндерү өлкәсендә вәкаләтле муниципаль контроль органына йөкләнә.

4.5. Муниципаль контроль органының мәжбүри таләпләрне бозулары яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) куркынычы тудыру турында расланган мәгълүматлар булмаганда, муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне (алга таба - кисәтү) бозуга юл куймау турында кисәтү игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чараплар күрергә тәкъдим итә.

Контрольлек итүче зат кисәтүне алганнан соң курсәтелгән кисәтүгә карата муниципаль контроль органына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Каршы килү түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

каршы килә торган жирле үзидарә органы атамасы;

шәхси эшкуарның яисә гражданның атасының исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, шулай ук контактлы телефон номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) һәм контролльдә тотыла торган затка жавап жибәрелергә тиешле почта адресы (адресы);

кисәтүнен датасы һәм номеры;

контрольдә тотылуучы зат игълан ителгән кисәтү белән риза булмаган дәлилләр;

контрольдә тотыла торган зат кисәтү алу датасы;

имза һәм дата.

Кирәк булган очракта, раслау, үз дәлилләрен контролириуемое зат прикрепает каршылыкка тиешле документлар яки аларның заверенные күчермәләре.

Каршылык турыдан-туры яисә почта аша, яисә муниципаль контроль органының рәсми электрон почтасына язма рәвештә бирелергә мөмкин.

Каршылыкны тапшыруның иң чик вакыты контролльек итүче зат тарафыннан кисәтү алынгандан соң 15 календарь көн тәшкүл итә.

Муниципаль контроль органы тарафыннан каршылыкны карауның иң чик вакыты каршылыкны теркәгән көннән 30 календарь көн тәшкүл итә.

Каршылыкны объектив һәм һәрьяклап карау максатларында өстәмә мәгълумат алу очен запрос жибәрү кирәк булганда, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан карауны озайтуның иң чик вакыты 15 календарь көн тәшкүл итә, контролльек итүче затка аны карау срогын озайту турында белдерүе белән.

Муниципаль контроль органы:

а) каршылыкны объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны, кирәк булганда, контролльдә тотучы зат яисә анын вәкаләтле вәкиле катнашында каршылыкны тәэмин итә;

б) кирәк булганда Дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм башка затлардан документлар һәм материаллар соратып ала;

в) каршылыкны карау нәтижәләре буенча тикшереп торылуучы затның бозылган хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яңадан торғызуға яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

г) каршылыкта куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язмача жавап жибәрә.

Каарны карау нәтижәләре буенча муниципаль контроль органы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

а) игълан ителгән кисәтүне гамәлдән чыгару рәвешендәге каршылыкны канәгатьләндәрә;

б) каршылыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

Каарны карау нәтижәләре буенча каар кабул ителгән көннән соң килүче көннән дә сонга калмыйча, каршылык биргән контролльдә тотучы затка язма рәвештә һәм аның теләге буенча каршылыкны карау нәтижәләре турында электрон формада мотивлаштырылган жавап жибәрелә.

4.6. Контрольдә тотылуучы затларның һәм аларның вәкилләренең мөрәҗәгатьләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары консультацияләр бирә.

Консультация (шул исәптән язма рәвештә) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарыла.

Контрольдә тотучы зат язма рәвештә консультация бирү сораулары буенча язмача жавап бирүгә запрос тәкъдим иткән очракта, консультация муниципаль контроль органы тарафыннан язма рәвештә гамәлгә ашырыла.

Консультация барышында тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирелә.

Консультация түләү алмыйча башкарыла.

Консультация муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тарафыннан телефон, шәхси кабул итү яки профилактик яки контроль чара үткәрү барышында башкарылырга мөмкин.

Консультация вакытында язма рәвештә билгеләнгән таләпләр үтәлөргә тиеш Федераль закон белән «Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында».

Контрольләнүче затларның һәм аларның вәкилләренен бер типтагы мөрәҗәгатьләре буенча консультацияләр Азнакай муниципаль районның рәсми сайтында веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла: <http://aznakayevo.tatarstan.ru> муниципаль контроль органының вазыйфай заты тарафыннан имзаланган язма аялатуның «Муниципаль контроль» бүлегендә.

Консультацияләү өчен контактлы телефоннар номерлары, язма формада запрослар жибәрү өчен адреслар, консультацияләү максатларында шәхси кабул итү графигы һәм урыны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Азнакай муниципаль районның рәсми сайтында веб-адрес буенча урнаштырыла: <http://aznakayevo.tatarstan.ru> «Муниципаль контроль» бүлегендә.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

куркынычлык категориясенә керту критерийлары;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру предметы булып торган мәжбүри таләпләр;

контроль чарапар үткәрү тәртибе, вакыт-вакыт һәм сроклары;

контрольлек итүче затларның һәм муниципаль контроль органы вазыйфай затларының хокуклары һәм бурычлары;

муниципаль контроль органы вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе.

4.7. Профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфай заты тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алыш бару урыны буенча профилактик әңгәмә формасында үткәрелә. Профилактик визит барышында контрольлек итүче затка аның вәкаләтләре, шулай ук контроль объектына карата үткәрелә торган муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотучы зат аның эшчәнлегенә яисә аның кулланыла торған контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, риск критерийларына туры килү, риск категориясен киметүнен нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысууллары, шулай ук контрольдә тотылучы затка карата үткәрелә торган контроль чарапарның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Муниципаль контроль органының вазыйфай заты әлеге Нигезләмәнен 4.6 пунктында, шулай ук 248-ФЗ номерлы Законның 50 статьясында билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотыла торган затны консультацияләү гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Муниципаль контроль органы тарафыннан мәжбүри профилактик визит уздыру югары риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата гамәлгә ашырыла.

Мәжбүри профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфай заты тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алыш бару урыны буенча профилактик әңгәмә формасында үткәрелә.

Мәжбүри профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, риск критерийларына туры килү, нигезләр һәм риск категориясен киметүнен тәкъдим ителә торган ысууллары турында мәгълүмат бирә.

Мәжбүри профилактик визит барышында муниципаль контроль органының вазыйфай заты контроль объектларын риск категориясенә керту өчен кирәклө мәгълүматлар жыя ала.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольдә тотучы затка аны үткәрү датасына кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителергә тиеш.

Контрольлек итүче зат, аны үткәрү датасына кадәр 3 эш көненнән дә соңга калмыйча, бу хакта муниципаль контроль органына хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактика визитын үткәрүнен ин чик вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

Мәжбүри профилактик визит үткөргендә, контрольлек итүче заттарга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый. Тикшеренүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация харктерында.

Мәжбүри профилактика визитын үткөргендә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, муниципаль контроль органы вазыйфаи заты контроль чаралар үткөрү турында карап кабул итү өчен бу хакта кичекмәстән вәкаләтле органның вазыйфаи затына хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визит нәтижәләре буенча муниципаль контроль органының вазыйфаи заты мәжбүри профилактик визит үткөрү турында акт төзи.

4.2. Тикшерү битләре

4.2.1. Контроль һәм контроль чаралар үткөрүне оптимальләштерү объектларында зыян (зыян) китерү куркынычын киметү максатларында муниципаль контроль органы тикшерү кәгазыләрен (контроль сораулар исемлекләрен, аларга жаваплар контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү яки үтәмәүне раслый) формалаштыра һәм раслый.

4.2.2. Тикшерү кәгазыләре вәкаләтле органның норматив хокукий акты белән билгеләнә.

4.2.3. Тикшерү кәгазыләре контрольлек итүче затка Россия Федерациясе законнарында каралмаган мәжбүри таләпләрне үтәү буенча йөкләмә йөкли алмый.

4.2.4. Тикшерелә торган затларны үз-үзләрен тикшерү максатында тикшерү кәгазыләре Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында, «Муниципаль контроль» бүлекчәсендә урнаштырыла һәм ярдәм итә.

4.2.5. Тикшерү чараларын уздырганда контроль чараны үткөрү турында каарда күрсәтелгән тикшерү кәгазыләре контроль сорауларга жаваплар кертү юлы белән вазыйфаи зат тарафыннан электрон формада тутырыла һәм контроль органның вазыйфаи затының көчәителгән квалификацияле электрон имzasы белән раслана.

5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

5.1. Муниципаль контроль планлы тикшерү чаралары үткәрмичә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнештә, түбәндәге контроль-планнан тыш чаралар үткәрелә:

- а) документар тикшерү;
- б) күчмә тикшерү;
- в) рейд тикшерүе.

Тикшерелә торган зат белән үзара хезмәттәшлек итмичә түбәндәге чаралар уздырыла:

а) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

б) күчмә тикшерү.

5.3. Контроль чаралар үткөрү очен нигез булырга мөмкин:

муниципаль контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләрнең булуы яисә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

прокурор таләбе-законнарын үтәлешен контрольдә тоту (кузәтчелек) кысаларында, прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча граждан хокукларын үтәүне контрольдә тоту;

муниципаль контроль органы күрсәтмәсен үтәү срокы чыккач, ачыкландыган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында документлар һәм белешмәләр тапшырмаган очракта, контрольлек итүче зат тарафыннан әлеге күрсәтмә белән билгеләнгән яки алар нигезендә күрсәтелгән күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

Контроль чарапар, үзара бәйләнешсез, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан бирелгән биремнәр нигезендә муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелә.

Муниципаль контроль органы вазыйфаи заты, аларның үтәлешен бәяләү өчен кирәк булган мәжбүри таләпләрне, контроль гамәлләр характеристын исәпкә алып, контроль чарапар төрөн билгели.

Контроль чара барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль контроль объектларына карата мәжбүри таләпләрнең үтәлеше бәяләнә, аларга контроль чарасы предметында күрсәтелгән мәжбүри таләпләр куела.

5.4. Төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тикшерүләр, аларның нәтиҗәләре һәм ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) бетерү буенча курелгән чарапар турында мәтълұмат көртергә тиеш.

5.5. Документар тикшерү барышында түбәндәге контроль гамәлләр кылышырга мөмкин:

- а) язмача аңлатмалар алу;
- б) документлар таләп итү;

5.6. Күчмә тикшерү барышында түбәндәге контроль гамәлләр кылышырга мөмкин:

- а) карау;
- б) тикшерү;
- 1) сораштыру;
- г) язма аңлатмалар алу;
- д) документлар таләп итү;
- е) пробалар сайлау (үрнәкләр);
- ж) инструменталь тикшерү;
- з) сынау;

Күчмә тикшерүне үткәрү срокы 10 эш көненнән артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен - 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен-15 сәгатьтән артмаска тиеш.

5.7. Рейд тикшерүләре барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр кылышырга мөмкин:

- а) карау;
- б) тикшерү;
- 1) сораштыру;
- г) язма аңлатмалар алу;
- д) документлар таләп итү;
- е) инструменталь тикшерү;
- ж) сынау;

5.8. Тикшерү гамәлгә ашырыла статьясы нигезендә 77 статья 248-ФЗ номерлы Федераль закон.

Рейд барышында тикшерү контрольдә тотылучы зат яисә аның вәкиле булмаган очракта гына, муниципаль контроль органында, гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә зыян (зыян) китерү куркынычы турында, видеоязма кулланып, бары тик муниципаль контроль органында гына башкарлырыга мөмкин.

5.9. Инструменталь тикшерү махсус жиһаз һәм (яки) техник приборлар кулланып, контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне билгеләү максатларында муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелә.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча инструменталь тикшерү беркетмәсе, билгеләнгән таләпләр нигезендә төзелә өлеше 4 статьясындагы 82 248-ФЗ номерлы Федераль закон.

5.10. Контроль чарапар барышында контроль гамәлләр 248-ФЗ номерлы Законда һәм әлеге Нигезләмәнен 4.8, 4.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

5.11. Контроль чаралар үткәргендә, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен беркетү өчен фотога төшерү, аудио - һәм (яки) видеоязма, дәлилләрне теркәүнен башка ысууллары кулланылырга мөмкин.

Дәлилләрне теркәү ысууллары мәжбүри таләпләрне бозуны чагылдыручи фиксация объектын һичшикsez идентификацияләргә мөмкинлек бирергә тиеш.

Фотога төшерүне, аудио - һәм видеоязмаларны, тикшерү чараларын башкарганда мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнен башка алымнарын куллану зарурлығы турындагы карап муниципаль контроль органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә. Мәжбүри тәртиптә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен фото - яки видеофиксацияләү түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

тишерү барышында ветеринария-санитария қагыйдәләрен бозу очраклары ачыкланды, ә нәкъ: фермага машина керү урыны дезбарьер белән жиһазландырылмаган;

тишерү барышында аны үткәрүдә һәм контроль гамәлләр кылуда каршылыклар булган.

Мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерүнен, аудио - һәм видеоязмаларның техник чаралары кулланылырга мөмкин.

Контрольдә тотучы затка мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәрү турында мәжбүри рәвештә хәбәр ителә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәрү һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат актта контроль чара нәтижәләре буенча чагылдырыла.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәрү нәтижәләре тикшерү чарасы актына күпсүмта булып тора.

5.12. Контроль чаралар үткәрү нәтижәләре буенча, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсез, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты тиешле акт төзи, аны карау нәтижәләре буенча карап кабул ителә. 248-ФЗ номерлы Федераль закон.

5.13. 248-ФЗ номерлы Закон таләпләре нигезендә контрольдә тотылган зат яисә аның вәкиле катнашында үткәрелергә тиешле контроль чаралар үткәрелгәндә һәм контроль гамәлләр башкарылганда. Контрольлек итүче затның яки аның вәкиленен булуы, контроль чаралар үткәрүдән, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне таләп итми торган контроль гамәлләр кылудан тыш, мәжбүри.

Шәхси эшмәкәр һәм контрольлек итүче затлар булган граждан муниципаль контроль органына контроль чарасы үткәргендә булу мөмкинлеге турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган очракта (авыру яки непреодолима мой көч шартлары аркасында). Мондай мәгълүмат кергән очракта, контроль чараны үткәрү муниципаль контроль органы тарафыннан индивидуаль эшкуар (гражданин) муниципаль контроль органына мөрәҗәгать итү өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө вакытка күчерелә.

6. Контроль органы каарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

6.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручи вазыйфаи затларның каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

6.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

7. Эшчәнлек нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү контроль органы

7.1. Контроль органы эшчәнлегенә нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү муниципаль контрольнең нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Контроль органы эшчәнлегенә нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасына керә:

1)закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләрнең зыяннарын (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен чагылдыра торган контроль төренең төп күрсәткечләре, эшчәнлекнең тиешле өлкәсендә зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе, алар буенча максатчан (план) күрсәткечләр билгеләнә һәм аларның казанышлары контроль орган тәэмин итәргә тиеш;

2) контроль (кузәтчелек) эшчәнлеген мониторинглау, аны анализлау, гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау өчен кулланыла торган контроль төренең индикатив күрсәткечләре һәм аларның килеп чыгу куркынычын бетерү дәрәҗәсе һәм хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне характерлый торган сәбәпләрне ачыклау, шулай ук контрольдә тотыла торган затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәҗәсе.

7.3. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль контроль төрләре өчен индикатив күрсәткечләр өлдөр Нигезләмәгә 1 нче күшымта белән билгеләнгән.

8. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

8.1. Төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлегенә нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү төп күрсәткечләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

а) хисап чорында ачыкланган бозуларның гомуми санында (календарь елы) төзекләндеру өлкәсендә контрольлек итүче затлар тарафыннан бетерелгән мәжбүри таләпләрне бозулар өлеше, ул хисап чорында ачыкланган бозуларның гомуми санына карата контрольлек итүче затлар тарафыннан төзекләндеру өлкәсендә мәжбүри таләпләрне бетерелгән бозуларның саны нисбәтә буларак исәпләнә;

б) шикаять бирү түрүнде карап кабул ителгән муниципаль контроль органы каарларына, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять өлеше (гамәл кылмавына) тулысынча яисә өлешчә йә аларга карата муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының законсыз гамәл (гамәл кылмавына) карата муниципаль контроль органы каарларына шикаятьләрнең (алга таба - аларны канәгатьләндеру түрүнде карап кабул ителгән шикаятьләр) гомуми санында муниципаль контроль органы каарларына шикаятьләрнең, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр өлеше, ул аларны канәгатьләндеру түрүнде карап кабул ителгән шикаятьләр санының гомуми санына карата исәпләнә.

8.2. Өлдөр Тәртипнен 8.1 пункттындагы «а» һәм «б» пунктчаларында күрсәтелгән төп күрсәткечләр өчен 1/3 һәм 1 санлы төп күрсәткечләр булып тора.

9. Йомгаклау нигезләмәләре

9.1. Өлдөр Нигезләмә 2012 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

9.2. 2023 елның 31 декабренә кадәр муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында контроль орган тарафыннан документлар өзөрләү, контрольдә тотыла торган затларга контроль органының эш һәм кабул ителә торган каарлары түрүнде хәбәр итү, документлар һәм контрольдә тотыла торган затлар белән белешмәләр алмашу кәгазь саклагычында гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Бирючевка авыл жирлеге
территориядә төзекләндөрү
өлкәсендәц муниципаль контроль
турында Нигезләмәгә 1 нче күшымта

Муниципаль контроль (кузәтчелек) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында үткәрелгән планлы тикшерү (кузәтчелек) чарапары саны;
- 2) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш тикшерү (кузәтчелек) чарапары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә мондый параметрлардан, хисап чорыннан контроль объектын тайпыйлдыру нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 4) контроль (кузәтчелек) чарапарының гомуми саны
хисап чорында үткәрелгән хезмәттәшлек белән;
- 5) хисап чорында үткәрелгән hәр КНМ тәре буенча үзара хезмәттәшлек белән
контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 6) үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чарапар саны
хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чарапарын куллану;
- 7) үткәрелгән мәжбүри профилактик визитларның саны
хисап чорында;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында
кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган контроль
(кузәтчелек) чарапары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган
контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 11) хисап чорында контроль (кузәтчелек) чарапар нәтижәләре буенча салынган
административ штрафлар суммасы;
- 12) хисап чорында тикшерү (кузәтчелек) чарапарын үткәрүне килештерү турында
прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) тикшерү (кузәтчелек) чарапарын үткәрүне килештерү турында прокуратура
органнарына жибәрелгән гаризалар саны (алар буенча прокуратура органнары хисап
чорында килешүдән баш тарткан);
- 14) хисап чоры ахырына исәпкә алышган контроль объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларының hәр
категориясе буенча хисап чоры ахырына исәпкә алышган объектларының саны;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылуучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контролль (кузәтчелек) чарапары үткәрелгән контролльдә тотылуучы
затлар саны;
- 18) хисап чорында контроль (кузәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд
тәртибендә жибәрелгән каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъвалуа
турында дәгъва гаризалары саны;
- 19) контроль (кузәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә
жибәрелгән каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белдерү турында
дәгъва гаризалары саны, алар буенча хисап чорында игълан ителгән таләпләрне
канәгатьләндөрү турында каар кабул ителде;
- 20) муниципаль контролльне (кузәтчелекне) оештыруга hәм гамәлгә ашыруга карата
таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чарапары саны hәм аларның
нәтижәләре дөрес түгел дип танылды hәм (яки) хисап чорында юкка чыгарылды.